

УДК 336.71
JEL G01, G21, G28

Грудзевич У. Я.

доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування
Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: ugrudzevuch@ukr.net
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0243-7957>

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВИМОГ «БАЗЕЛЮ III» ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ

Досліджено вимоги Базельського комітету щодо регулювання ліквідності банківських установ і динаміку їх запровадження за кордоном. Проаналізовано ліквідність банківської системи України і найбільших банків за нормативами миттєвої, поточної та короткострокової ліквідності. На даний час практично всі банки дотримуються вказаних нормативів. Упровадження вимог НБУ щодо розкриття інформації уможливує прозорість банківської діяльності і дає змогу впроваджувати коефіцієнт покриття ліквідності (LCR) і показник чистого стабільного фінансування (NSFR) у практичну діяльність банків України. Згідно з методикою, розробленою НБУ, LCR визначатиметься як співвідношення високоякісних ліквідних активів до чистого очікуваного відпливу грошових коштів і покриватиме більші відпливи коштів, ніж вимагає «Базель III». Упровадження LCR зумовить оцінку ліквідності банків з урахуванням короткострокових ризиків і призведе до поступової відміни нормативів миттєвої та поточної ліквідності. У перспективі – впровадження НБУ показника чистого стабільного фінансування і впровадження нових стандартів системи оцінки ризиків. Визначено вплив впровадження коефіцієнта покриття ліквідності на структуру балансу банків, зокрема акцентовано увагу на потребі зростання довгострокових ресурсів банку, практичній можливості включення єврооблігацій України до складу високоякісних ліквідних активів, проблемах зміни вартості ресурсів та активів банків.

Ключові слова: банківський нагляд, ліквідність банку, ризик ліквідності, нормативи ліквідності, коефіцієнт покриття ліквідності, показник чистого стабільного фінансування.

Grudzevuch U. PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF THE BASEL III REQUIREMENT FOR DETERMINING LIQUIDITY OF BANKS OF UKRAINE

The requirements of the Basel Committee on Regulation of liquidity of banking institutions using liquidity coverage ratio (LCR), net stable funding ratio (NSFR) and dynamics of their implementation abroad are investigated. Liquidity of the banking system of Ukraine and the largest banks according to the standards of instantaneous, current and short-term liquidity are analyzed. It was discovered that by February 2018 the majority of banking institutions did not point to the annual reporting of liquidity standards. At present, almost all banks adhere to the specified standards, but in a number of banks there are significant deviations in the side of excess, which as a consequence negatively affects the profitability and efficiency of the banks. The implementation of NBU requirements on information disclosure enables banking transparency and allows to implement liquidity coverage ratio (LCR) and net stable funding ratio (NSFR), in the practical activities of Ukrainian banks. The LCR domestic banks will start to determine since June 2018. According to the methods of the developed NBU, this indicator will be determined as the ratio of high-quality liquid assets to the net expected outflow of cash and will cover greater outflow of funds than the Basel III requires. The implementation of the LCR will result in the assessment of the banks' liquidity with short-term risks and lead to gradual cancellation of the standards of instantaneous and current liquidity. In the respeciality implementation of the NBU the indicator of net stable funding ratio, which will allow to create incentives for banks to increase the severity of deposits and minimize time imbalances of assets and liabilities of the bank with the terms of fulfillment up to 1 year; and implementation of new standards of risk assessment system that will include requirements for managing liquidity risk including. The influence of the liquidity coverage coefficient on the bank balance structure is determined, in particular, attention is focused on the necessity of growth of the long-term resources of Ukraine, practical opportunities of European bonds inclusion in Of liquid assets, problems of aggravation of competitive struggle of banks for deposits, which in turn will lead to changes in cost of resources and assets of banks.

Keywords: bank supervision, liquidity of the bank, liquidity risk, liquidity standards, liquidity coverage ratio, the indicator of net stable funding ratio.

Постановка проблеми. Ліквідність банку є важливим індикатором збалансованості і стійкості діяльності як окремої банківської установи, так і банківської системи загалом. У багатьох країнах світу після фінансової кризи 2007–2008 рр. було з'ясовано,

що в банків було недостатньо запасів високоліквідних активів, щоб витримати відпливи грошових коштів. Отже, постала проблема визначення ліквідності за новими стандартами, запровадженими «Базелем III». На сучасному етапі 45 країн світу, в тому числі всі

країни – члени Базельського комітету, упровадили LCR у практичну діяльність.

Упровадження банками України Базельських стандартів щодо оцінки ліквідності обумовлено необхідністю імплементації норм ЄС у практичну діяльність, що сприятиме визначенню реального ризику ліквідності та дасть змогу інвесторам ефективніше і зрозуміліше проаналізувати діяльність банку.

Оцінюючи значимість показника ліквідності у вітчизняній практиці, слід урахувати той факт, що практично всі банки в Україні, які були ліквідовані впродовж останніх трьох років, були визнані неліквідними, тобто не мали достатньо коштів для виконання зобов'язань перед клієнтами. У діючих банків зберігається інша проблема – надмірна ліквідність, яка, за даними 2017 року, становила близько 4 млрд доларів США.

Аналіз останніх публікацій. Дослідженню управління ліквідністю і впровадженню стандартів «Базелю III» при визначенні ліквідності особливу увагу приділяють вітчизняні вчені та практики: В. Ваврищук, Г. Карчева, В. Міщенко, А. Нікітін, Л. Примостка, В. Ткачук, О. Павлюк та ін. Водночас достатньо суперечливими і не достатньо мірою дослідженими залишаються прикладні аспекти застосування нових показників ліквідності, які впроваджуватимуться згідно з вимогами «Базелю III» та положеннями щодо їх визначення у вітчизняному законодавстві, з урахуванням особливостей банківської системи України та оцінки наслідків їх використання.

Метою статті є аналіз сучасного стану ліквідності банківської системи України та проблем і перспектив упровадження «Базелю III» при розрахунку коефіцієнта покриття ліквідності та показника чистого стабільного фінансування.

Основні результати дослідження. Поняття ліквідності банків здебільшого пов'язують із здатністю банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів (надання кредитів, інші витрати). Закономірно, якщо банки працюють на ліквідних ринках, ліквідною є банківська система, то і великі шанси того, що й окремих банків також буде мати достатній запас ліквідності. Саме завдяки такому трактуванню в низці країн було відсутнє жорстке регулювання ліквідності та будь-які нормативи ліквідності.

Проте криза 2007–2008 рр. зумовила нові виклики у процесі регулювання цього показника. Для уніфікації та підвищення ефективності управління ризиком ліквідності Базельський комітет з банківського нагляду за підтримки Ради з фінансової стабільності оприлюднив у листопаді 2010 року два документи: «Базель III: Загальні регуляторні підходи до підвищення стійкості банків і банківських систем» і «Базель III: міжнародні стандарти з оцінки та моніторингу ризику ліквідності» [1].

«Базелем III» передбачено визначення таких показників ліквідності:

– Liquidity coverage ratio (LCR) = ліквідні активи/відплив коштів за 30 днів у кризу > 100%. Тобто обсягу ліквідних активів повинно вистачити на випадок відпливу коштів впродовж 30 днів;

– Net stable funding ratio (NSFR) = стабільні пасиви/активи, які потребують стабільних пасивів > 100%. Фактично всі довгострокові активи повинні бути забезпечені достатнім обсягом стабільних пасивів [2].

Ці показники поступово впроваджуються у практичну діяльність закордонних банків. Зокрема, упровадження мінімального значення LCR передбачено з 2015 року, станом на 01.01.2015 він мав становити 60%, 2016 р. – 70%, 2017 р. – 80%, 2018 р. – 90%, а з 01.01.2019 – 100%. Стандарт щодо NSFR опублікований 2014 року, а з 2018-го він є обов'язковим.

Разом з тим слід зазначити, що для низки банківських систем ці показники не стали абсолютним нововведенням. Так, Голландський центральний банк вимагав від банків проводити такі розрахунки раніше. Тому банки Нідерландів вже мають міцну короткострокову структуру ліквідності. Однак труднощі, з якими зіштовхуються деякі банки, були пов'язані з провалами в основних принципах управління ризиками ліквідності [3].

Важливими показниками, за якими можна проаналізувати рівень ліквідності в банківській системі України на сучасному етапі, є нормативи ліквідності. На даний час банки визначають такі нормативи: миттєвої ліквідності (Н4) – нормативне значення не менше ніж 20%; поточної ліквідності (Н5) – нормативне значення не менше ніж 40%; короткострокової ліквідності (Н6) – нормативне значення не менше ніж 60%.

Загалом, за даними НБУ, у банківській системі України спостерігається суттєве перевищення нормативів ліквідності (рис. 1). Причому найвище значення Н4 спостерігалось 2015 року – 78,73%, Н5 у 2017 р. – 108,08%, Н6 у 2017 р. – 98,37%.

Щодо дотримання цих показників за окремими банками, то останнім часом існує тенденція до суттєвого перевищення нормативних показників, що спостерігаємо, за даними банківських установ України, у розрізі банків з державною часткою, банків іноземних банківських груп і з приватним капіталом (табл. 1).

Інформація про дотримання банками нормативів ліквідності до березня 2018 року була доступною для широкого загалу не в усіх банках, здебільшого банки вказували загальну інформацію щодо розривів ліквідності.

З 15 лютого 2018 року відповідно до Постанови Правління НБУ «Про встановлення переліку інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню банками України» банки зобов'язані публікувати інформацію про дотримання економічних нормативів та лімітів валютної позиції.

Слід зазначити, що в низці банків є суттєве перевищення вказаних нормативів. Так, за даними НБУ, станом на 01.04.2018 показник миттєвої ліквідності Українського банку реконструкції та розвитку становив 21 052% (станом на 01.03.2018 – 17 596,9%), ПАТ «Альпарі банку» – 2,653% (станом на 01.03.2018 – 3 632,4%), ПАТ «Розрахунковий центр» – 2 770,10%

(станом на 01.03.2018 – 3 172,97%). Недотримано Н4 лише неплатоспроможним ПАТ КБ «Фінансова ініці-

атива» – 6,84% (9,22%). Найнижчий рівень Н4 спостерігається в ПАТ «Кредобанк» – 23,64%.

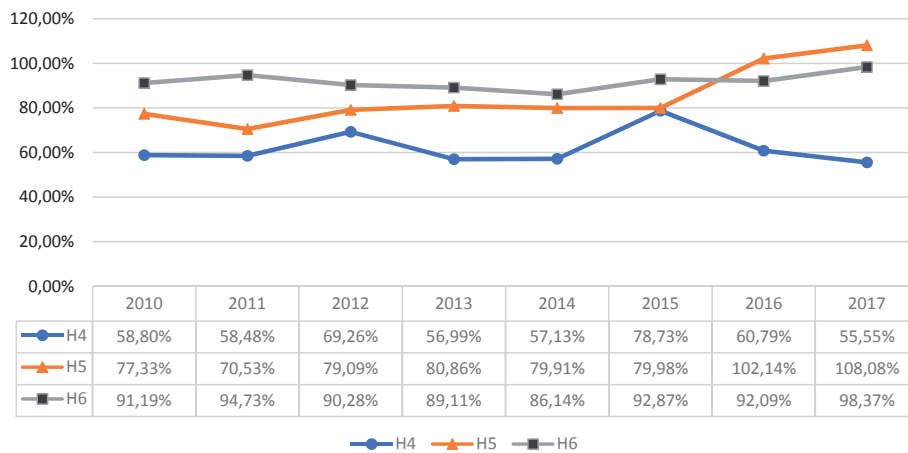

Рис. 1. Динаміка нормативів ліквідності банківської системи України

Побудовано за [4].

Таблиця 1

Дотримання банківськими установами України нормативів ліквідності

№ з/п	Банк	01.01.2015			01.01.2016			01.01.2017			01.01.2018			01.04.2018		
		Н4	Н5	Н6	Н4	Н5	Н6	Н4	Н5	Н6	Н4	Н5	Н6	Н4	Н5	Н6
Банки з державною часткою																
1	ПАТ КБ «ПриватБанк»	70	84	99	57	60	97	63,52	147,43	73,83	32,47	155,54	99,76	35,92	145,94	96,61
2	АТ «Укресімбанк»	61,03	134,69	114,29	64,68	123,09	136,98	45,25	180,29	154,82	67,85	139,08	146,07	69,68	141,20	141,22
3	АТ «Ощадбанк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	52,34	131,74	86,38
4	АБ «Укргазбанк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	54,14	74,89	82,32
Банки іноземних банківських груп																
5	ПАТ «Укрсоцбанк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	50,73	50,99	44,71
6	АТ «Райффайзен Банк Аваль»	38,29	68,92	76,64	76,54	69,16	93,25	63,56	68,42	99,14	41,14	56,74	84,43	48,83	57,96	81,51
7	АТ «УкрСиббанк»	68,62	87,31	93,64	87,01	92,88	105,48	62,93	82,94	114,04	49,22	53,38	81,90	48,57	71,28	114,99
8	ПАТ «Альфа Банк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	62,59	75,92	73,44
9	ПАТ «Креді Агріколь банк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	71,84	74,13	93,44
10	ПАТ «Ідея банк»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	75,35	91,53	173,32
11	ПАТ «Кредобанк»	29	91	87	47	70	80	28	55	72	29	48	69	23,68	46,57	68,80
Банки з приватним капіталом																
12	ПАТ «ПУМБ»	н/д	н/д	н/д	52,7	72,4	113,9	36,17	68,41	101,55	43,15	77,41	95,75	66,11	91,04	98,02
13	АБ «Південний»	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	48,72	67,04	80,07
14	АТ «ТАСКОМ БАНК»	35,99	46,82	69,08	107,59	80,48	99,55	89,61	82,37	90,02	57,17	71,23	86,36	67,08	71,33	77,52

Побудовано за [5–12].

Норматив поточної ліквідності суттєво перевищено Українським банком реконструкції та розвитку, станом на 01.04.2018 – 74 611,02% (01.03.2018 – 69 298,89%), ПАТ «Альпарі банком» – 4 533,21% (6 269,14%), ПАТ «ДІВІ Банк» – 1 689,81% (366,53) і ПАТ «Банк «Портал» – 782,58% (563,17%). Н5 недотримано: ПАТ КБ

«Фінансова ініціатива» – 15,16% (15,43%) і станом на 01.03 – ПАТ «ВТБ Банк» – 31,61%, хоча у квітні показник перевищив нормативне значення.

Досить низький рівень поточної ліквідності станом на 01.04.2018 зафіксовано в АТ «Місто Банк» – 40,55%.

Щодо нормативу короткострокової ліквідності, то суттєве перевищення спостерігається в тих самих банках, недотримання Н6 станом на 01.04.2018, окрім ПАТ КБ «Фінансова ініціатива», ПАТ «ВТБ Банк» (30,31%), спостерігаємо і в ПАТ «Укрсоцбанк» (44,71%), ПАТ «Банк Кредит Дніпро» (58,66%) [12].

На даний час, коли нагляд перебудовано, а виконання нормативів якісно і щомісяця підлягає моніторингу, створені передумови для адаптації наших правил до міжнародних стандартів.

Упродовж 2016–2017 років НБУ проведено ґрунтовне дослідження щодо визначення коефіцієнта покриття ліквідності зокрема, вивчено досвід країн, що вже впровадили LCR, зокрема Польщі та Грузії, проаналізовано історичні дані, здійснено розрахунок коефіцієнтів впливів на базі стрес-сценарію 2014 року, проведено анкетування банків про очікувані та фактичні надходження за кредитами в розрізі строків прострочення, визначення повністю працюючих активів.

А 15 лютого 2018 року для підтримки фінансової стабільності та підвищення стійкості банківської системи до можливих шоків ліквідності Правління НБУ затвердило для українських банків коефіцієнт покриття ліквідністю, або LCR, який визначатиметься вітчизняними банками з 1 червня 2018 року в тестовому режимі впродовж шести місяців.

Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) – установлює мінімально потрібний рівень ліквідності для покриття чистого очікуваного впливу грошових коштів упродовж 30 календарних днів з урахуванням стрес-сценарію. Чинним аналогом показника LCR у банківській системі України є норматив поточної ліквідності Н5.

LCR розраховуватимуть щодня як співвідношення високоякісних ліквідних активів до чистого очікуваного впливу грошових коштів [13].

Важливим моментом є визначення високоякісних ліквідних активів, відсутність яких і стала причиною банкрутства багатьох вітчизняних банків. До їх складу включають активи, які відповідають таким вимогам:

- у будь-який час можуть бути швидко перетворені у грошові кошти без втрати вартості;
- мають низький рівень ризику, низьку волатильність, їхня вартість легко визначається;
- цінні папери є об'єктами активного ринку та/або приймаються НБУ як забезпечення виконання зобов'язань за операціями рефінансування;
- необтяжені протягом 30 днів: немає перешкод для їх передавання, продажу або іншого способу відчуження [14].

Чистий вплив грошових коштів визначатимуть як різницю сукупних очікуваних впливів і чистих очікуваних надходжень коштів, причому сукупні очікувані надходження приймаються в розмірі не більше ніж 75 відсотків сукупних очікуваних впливів. Банк визначає очікувані впливи та очікувані надходження грошових коштів із застосуванням коефіцієнтів очікуваних впливів та очікуваних надходжень, установлених Національним банком на основі стрес-сценарію [13].

Норматив LCR передбачає, що під час кризи населення забере 20% з поточних рахунків, 10% – з депозитів, компанії – 40% грошей, а банки – 100%.

Відсотки визначені на основі даних аналізу за кожним банком за 2014 рік і український показник – 40% впливу за корпоративним сектором – збігається з «Базелем III».

Водночас за фізичними особами НБУ використано більш консервативний підхід. «Базель III» розподіляє пасиви фізичних осіб на стабільні і менш стабільні заощадження з різними рівнями впливів та стверджує, що гарантовані депозити більш стабільні, оскільки люди впевнені в тому, що в разі банкрутства банку їхні гроші все одно повернуть. Але дослідження НБУ в Україні показало, що невеликі гарантовані вклади забирають швидше в період кризи, і визначати ці депозити як «стабільні» немає підстав. У Європейських країнах цей вплив становить 3–10%.

Щодо банків норматив допускає, що всі банки повністю повертають міжбанківські кредити у кризовий період [15]

Отже, LCR, який використовуватиметься у практиці українських банків, покриватиме більш масштабний вплив вкладів, ніж європейський. Поступово з упровадженням LCR НБУ скасовуватиме нормативи ліквідності Н4 і Н5.

Ще одними важливими кроками імплементації вимог «Базель III» у практику вітчизняних банків буде:

1. Упровадження нормативу NSFR до 2020 року який фахівці НБУ пропонують обчислювати як співвідношення обсягу наявного стабільного фондування до обсягу потрібного стабільного фондування [14]. Цей норматив орієнтовано на горизонт одного року, а головна його мета – створити стимули для банків збільшувати терміновість пасивів, мінімізувати дисбаланси, коли довгострокові кредити фінансуються за рахунок короткострокових депозитів. Упровадження цього нормативу складніше і тривале в часі, оскільки вимагає продовження строків депозитів банків. Запровадження NSFR поступово призведе до скасування чинного нормативу короткострокової ліквідності Н6.

2. Упровадження нового стандарту організації системи управління ризиками банків України, який фактично розроблявся 2015 року, проте 2017-го був відправлений на доопрацювання. Новий підхід зорієнтований на визначення таких основних параметрів, як здатність банку прийняти ризик, апетит до ризику, ліміти і профіль ризику. Одним із видів ризику, який вимагає вдосконалення управління, – ризик ліквідності. Серед основних вимог управління має стати удосконалення:

- вимог до політики з управління ризиком ліквідності;
- інструментів оцінки ризику ліквідності, у т. ч. необхідних припущень;
- лімітів для контролю ризику ліквідності;
- вимог до програми фінансування;
- управління ліквідністю в межах операційного дня;
- вимог до необтяжених високоліквідних активів;

- вимог до плану фінансування у кризових ситуаціях;
- стрес-тестування ризику ліквідності;
- звітування щодо ризику ліквідності.

Висновки. Наслідками впровадження LCR, на нашу думку, мають стати:

- структурні зміни в балансах окремих банків, які перейдуть на стратегію обмеження обсягу неліквідних активів, скорочення масштабного і нестабільного фінансування, лімітування середніх термінів кредитування та залученого фінансування в розрізі фізичних/юридичних осіб, окремих валют. Упровадження LCR очікувано призведе до збільшення частки в активах банків вкладень у державні цінні папери, які є високоліквідними, надійними і одночасно дохідними інструментами, та зменшення вкладень у корпоративні цінні папери, які не є високоліквідними та більш ризикові;

- теоретично при розрахунку високоякісних ліквідних активів можуть бути включені єврооблігації України, які є одним з найбільш прибуткових активів. Проте на практиці це доволі проблематично, оскільки: існує низка обмежень законодавчого плану; це досить ризиковий інструмент, з високою дюрацією, за яким навіть несуттєве підвищення процентної ставки тягне за собою значне зниження вартості паперів; вимушені реструктуризації єврооблігацій, які періодично проводяться, несприятливі для капіталу вітчизняних банків;

- загострення конкурентної боротьби за депозити при зменшенні частки короткострокових пасивів і поліпшення можливості банків протистояти можливим ризикам різкого відпливу засобів клієнтів. На думку практиків, очікується скорочення частки великих вкладів, орієнтація на строкові депозити терміном від шести місяців, оскільки фінансування у формі вкладів на вимогу означає умову 100% відпливу при розрахунку коефіцієнта LCR;

- необхідність управління збільшеними витратами на фінансування. Очевидно, постане потреба нарощення буферу ліквідності, а це означатиме ріст конкуренції за депозитного клієнта і збільшення затрат на додаткове залучення ресурсу, що, безумовно, може негативно позначитись на підвищенні ставки за кредитними операціями.

Список використаних джерел

1. Ткачук В. О. Моделювання ліквідності банку з урахуванням стандартів Базеля III. Наукові праці НДФІ. 2014. № 2 (67). С. 105–116.
2. Хорунжий Д. Сучасні тенденції впровадження положень Базеля III. Вісник Національного банку України. 2015. № 4. С. 60–65.
3. Павлюк О. О. Вплив коефіцієнта LCR на контроль за банківською ліквідністю. Економіка і суспільство. 2016. № 7. С. 36–41.
4. Значення економічних нормативів в цілому по системі. Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593

5. Фінансова звітність ПАТ КБ «ПриватБанк» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://privatbank.ua/ru/about/finansovaja-otchetnost>

6. Звітність емітента цінних паперів АТ «Укресім-банк». Режим доступу: https://www.eximb.com/ukr/about/securities_report/2018

7. Консолідована фінансова звітність АТ «Райффайзен Банк Аваль». Режим доступу: https://www.aval.ua/ru/about/bank_reports

8. Фінансова звітність та показники АТ «УкрСиб-банк». Режим доступу: https://www.aval.ua/ru/about/bank_reports

9. Річна фінансова звітність ПАТ «Кредобанк». Режим доступу: https://www.kredobank.com.ua/about/annual_reports.html

10. Фінансова звітність ПАТ «ПУМБ». Режим доступу: <https://about.pumb.ua/finance>

11. Фінансова звітність АТ «ТАСКОМБАНК». Режим доступу: <http://www.tascombank.com.ua/content/view/92/97/lang.ukrainian>

12. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції. Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593

13. Методика розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR): схвалено Рішенням Правління Національного банку України від 15.02.2018 № 101-рш. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/vr101500-18>

14. Запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR) в Україні. Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=64650399>

15. Вавришук В. Банки мають бути готові до кризи постійно. 2018. Режим доступу: <https://finclub.net/ua/analytics/vitalii-vavryshchuk-banky-maiut-buty-hotovi-dokryzy-postiino.html>

References

1. Tkachuk, V. (2014). Modeliuvannia likvidnosti banku z urakhuvanniam standartiv Bazelia III [Modeling of liquidity of the bank taking into account the standards of Basel III]. *Naukovi pratsi NDFI – Scientific works SRFI*, 2 (67), 105–116 [in Ukrainian].
2. Khorunzhyi, D. (2015). Cuchasni tendentsii vprovadzhennia polozhen Bazelia III [Modern tendencies in the Basel III implementation]. *Visnik NBU – Bulletin of the National Bank of Ukraine*, 4, 60–65 [in Ukrainian].
3. Pavliuk, O. (2016). Vplyv koefitsiienta LCR na kontrol za bankivskoiu likvidnistiu [Influence of LCR coefficient on bank liquidity control]. *Ekonomika i suspilstvo – Economics and Society*, 7, 36–41 [in Ukrainian].
4. Znachennia ekonomichnykh normatyviv v tsilomu po systemi [The value of economic standards in the whole system]. (n. d.). *bank.gov.ua*. Retrieved from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593 [in Ukrainian].
4. Finansova zvitnist PAT KB PryvatBank [Financial statements of PrivatBank]. (n. d.). *privatbank.ua*. Retrieved from <https://privatbank.ua/ru/about/finansovaja-otchetnost> [in Ukrainian].

5. Zvitnist emitenta tsinnykh paperiv AT Ukreximbank [Reporting by the issuer of securities of Ukreximbank]. (n. d.). www.eximb.com. Retrieved from https://www.eximb.com/ukr/about/securities_report/2018 [in Ukrainian].

5. Konsolidovana finansova zvitnist AT Raiffaizen Bank Aval [Raiffeisen Bank Aval's consolidated financial statements]. (n. d.). www.aval.ua. Retrieved from https://www.aval.ua/ru/about/bank_reports [in Ukrainian].

6. Finansova zvitnist ta pokaznyky AT Ukrsybbank [Financial Reporting and Indicators of Ukrsybbank]. (n. d.). www.aval.ua. Retrieved from https://www.aval.ua/ru/about/bank_reports [in Ukrainian].

7. Richna finansova zvitnist PAT Kredobank [Kredobank Annual Financial Reporting]. (n. d.). www.kredobank.com.ua. Retrieved from https://www.kredobank.com.ua/about/annual_reports.html [in Ukrainian].

8. Finansova zvitnist PUMB [Financial statements of FUIB]. (n. d.). about.pumb.ua. Retrieved from <https://about.pumb.ua/finance> [in Ukrainian].

9. Finansova zvitnist AT TASKOMBANK [Financial Statements of TASKOMBANK]. (n. d.). www.tascombank.com.ua. Retrieved from <http://www.tascombank.com.ua/content/view/92/97/lang.ukrainian> [in Ukrainian].

10. Ekonomichni normatyvy ta limity vidkrytoi valiutnoi pozysyii [Economic norms and limits of the open currency position]. (n. d.). bank.gov.ua. Retrieved from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593 [in Ukrainian].

10. National Bank of Ukraine (2018). Metodyka rozrakhunku koefitsiienta pokryttia likvidnistiu (LCR) [Methodology for calculating the liquidity coverage ratio (LCR)]. Decision of the National Bank of Ukraine, adopted on 2018, February, 15, № 101. zakon3.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/vr101500-18> [in Ukrainian].

10. Zaprovadzhennia koefitsiienta pokryttia likvidnistiu (LCR) v Ukraini [Implementation of the liquidity coverage ratio (LCR) in Ukraine]. (n. d.). bank.gov.ua. Retrieved from <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=64650399> [in Ukrainian].

11. Vavryshchuk, V. (2018). *Banky maiut buty hotovi do kryzy postiino* [Banks should be prepared for the crisis constantly]. Retrieved from <https://finclub.net/ua/analytics/vitalii-vavryshchuk-banky-maiut-buty-hotovi-do-kryzy-postiino.html> [in Ukrainian].

Надійшло 19.03.2018.

Науково-практичний журнал «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

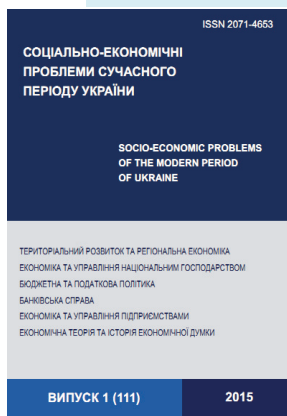
Науково-практичний журнал «Регіональна економіка» – це фахове науково-практичне видання, у якому висвітлюються такі теоретичні та прикладні питання: формування і реалізація державної регіональної політики в Україні, проблеми соціально-економічного життя регіонів, їх територіального розвитку, природокористування та екологічної безпеки, соціальної політики, транскордонного співробітництва, розвитку сільських територій, інвестиційно-інноваційної політики, фінансів і банківської справи.

Журнал «Регіональна економіка» включений до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України від 7.10.2015 р. №1021).

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази **Index Copernicus**, Польща – з 2012 року.

Сайт журналу: www.re.gov.ua

Збірник наукових праць «СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ»

Збірник наукових праць «Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України» – це фахове науково-практичне видання, засноване Національною академією наук України та Інститутом регіональних досліджень НАН України.

У збірнику висвітлюються результати досліджень інституційних та соціально-економічних проблем розвитку України на макро-, мезо- та мікрорівнях, заохочуючи до публікації авторів, які здійснюють науково-дослідну роботу у різних сферах економіки.

Збірник «Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України» включений до Переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (Наказ МОН України від 11.07.2016 р. №820).

Збірник включено до міжнародної наукометричної бази **Index Copernicus**, Польща – з 2014 року.

Сайт збірника: www.zbirnyk.ird.gov.ua